

మర్చిందిన మహాయానలు స్వీకరించిన శత
నశ్యం ఇహవర సాధనం. "నాశ్రపంశయం"
అంశలో సంతకం లేదు. "హింకర్యత." 19,017 కాపురు పుస్తకీ ఇక్కడ 878
పూర్తి అయినది. ఇక్కడ 685 య.
సాను అయి 159 టన్నుల ఛానర్ల ము
పండిన.

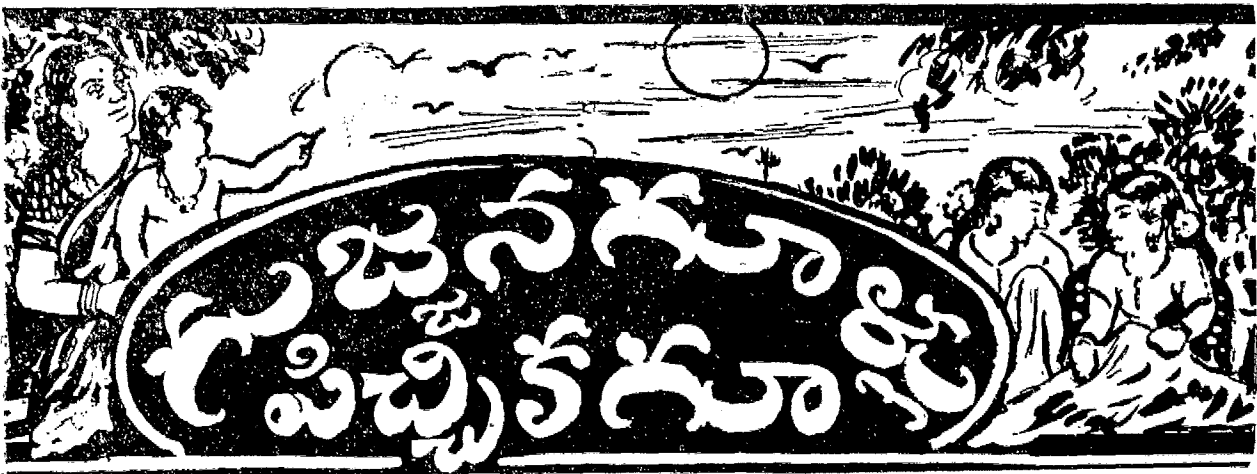

కొరుకున్న కొరిక

అనగా అనగా ఒక రాజ్యాన్ని ఒక రాజు పరిపాలిస్తుండేవాడు. చాలా అందంగా వుండే ఆ రాజు కొలావెళ్ళ కావేడు. అన్ని మంది గుణాలూ వుండి ప్రజలను ఎంతో బాగా పరిపాలించేవాడు; కాని ఆయనలో ఒకేఒక దుర్గుణమంది. అదేమిటంటే ఆయనకు తగని కోపం. ప్రతి చిన్న తప్పుకీ పెద్ద శిక్షలు వేసేవాడు.

ఇట్లా వుంటుంటే ఒకరోజు పెండ్లి చేసుకుంటే బాగుండునని బుద్ధివుట్టింది. చాలా అందంగా వుండి, చాలా బుద్ధిమంతురాలై తన కోపాన్ని అణగగల అమ్మాయిని పెండ్లి చేసుకోవాలనుకున్నాడు. అల్లాంటి అమ్మాయికొన రమ్మ ఆయన మారువేషం వేసుకొని తన రాజ్యమంతా తిరగటం పొందలేవాడు. ఎన్నో పూర్ణతిరిగి చీవరకు నిరాశపడి ఒక పూరికి వచ్చాడు రాజు. అపూరి వెనువల ఒకచిన్న తాటాకు పాకముందర ఒక ముసలి తాత బుట్టలు అల్లుతున్నాడు. అతనివక్కనే వక్కటి ఒకదాని రేళ్ళ అమ్మాయి కూర్చుని వెదుళ్ళు చిలుస్తోంది. రాజువేళ్ళ వాల్చింట్లోగడపాలని బుద్ధివుట్టింది. వాళ్ళంట్టికి వచ్చి "నాకీ పూట అన్నం పెడతారా యిదితీసుకుని" అంటూ ఒకకుంచెడు వడ్లు వాళ్ళకిచ్చాడు. ఆ అమ్మాయి వాటిని మూట్టడమందా తీసుకొని లోపలికి వెళ్లింది. వాటినిదంటి బియ్యం చేసింది. బియ్యం తిరిగితే వచ్చిన తవుడును ఒక గొల్లదానికిచ్చి పెరుగుకొంది. మిగతా బియ్యం

నులో అన్నంవండడానికి చాలి నన్ని అట్టిపెట్టి మిగత వాటిని అమ్మి కూరలుతెచ్చి చక్కగా వంటచేసివెట్టింది దమ్మిడి భర్త తేకుండా. రాజు భోంచేసిన తరువాత ఆ అమ్మాయి తండ్రిని అడిగాడు "నేను మీరాజుని, మీ అమ్మాయిని పెండ్లి చేస్తుకొంటాను" అని. అది వింటున్న ఆ అమ్మాయి అంది కదా "మీకు

ఆ చంటు అలిత కోపం అని అందరూ చెప్పకొంటారు. మీకు కోపం ఎప్పుడైనా వచ్చి, మీరు మీయింట్లోనుంచి వెళ్ళమనడం తలపెట్టే నేను ఆనమయ్యలో నేను కొడుకున్న వస్తువు తీసికొని వెళ్ళిపోదామీ మీరు వక్కకుంటే, నేను మీమ్మల్ని పెండ్లి చేసికొంటాను." అంది. నరేవని ఒక్కకొని పెండ్లి చేసికొన్నాడు ఆ అమ్మాయిని. రాజు రాణి వాళ్ళ రాజధానికి వచ్చారు. అతనికి కోపం రాకుండా చూస్తుండే రాణి. ఇట్లా మూడు సంవత్సరాలు గడిచాయి. కాని కోపం అన్నది వుంటే యెప్పుడో అప్పుడు బయటికి వస్తుంది. ఒకరోజున రాజుకు కోపం వచ్చింది రాణిమీద. "నాయుంట్లో నుంచి వెళ్లిపో" అన్నాడు. "నరే"

నన్నది రాణి. అవ్వేళ తన పరిచారికలచేత రాజుగారికి చెప్పాడటనంకో మత్తుమందు కలిపించింది. రాజుకి వాళ్ళమరిచే నిద్ర వచ్చింది. తెల్లవారి సూర్యకిరణాలమీద పడుతుంటే మెలుకువ వచ్చింది. తను ఉన్నచోటు రాత్రి వున్న భవనం, ఇదో తాటాకుల యిల్లు. రాజు కోపంతో "నేనెక్కడున్నాన"ని కేకేశాడు. తలుపు తీసుకొని ముసిముసి నవ్వుతూ ప్రవేశించింది రాణి. "నే నిక్కడికెళ్లావచ్చాను" అని గర్జించాడు. రాణి అంది "నేను మీమ్మల్ని పెండ్లి చేసుకొనే ముందు ఒకరోజు కోరాను. జ్ఞాపకముందా? మీరు కోపమొచ్చి యింట్లోంచి బయటకు వెళ్లి పొమ్మన్నపుడు నాకీప్రతిజ్ఞ వస్తువు తీసుకొని వెళ్లి పోతానని చెప్పాను. ఇప్పుడు నా యిష్టమైన వస్తువు తీసుకొనినాయుంటికి వచ్చేశాను." ఈ సమాధానం విని రాజుచాలా సిగ్గుపడ్డాడు; సంతోషించాడు కూడా. తననడమించమని రాణిని కోరుకున్నాడు. ఇద్దరు కలిసి మళ్లా రాజధానికి వచ్చేవారు. అప్పట్నుంచి రాజు యెవ్వరిమీద కోపపడలేదు.

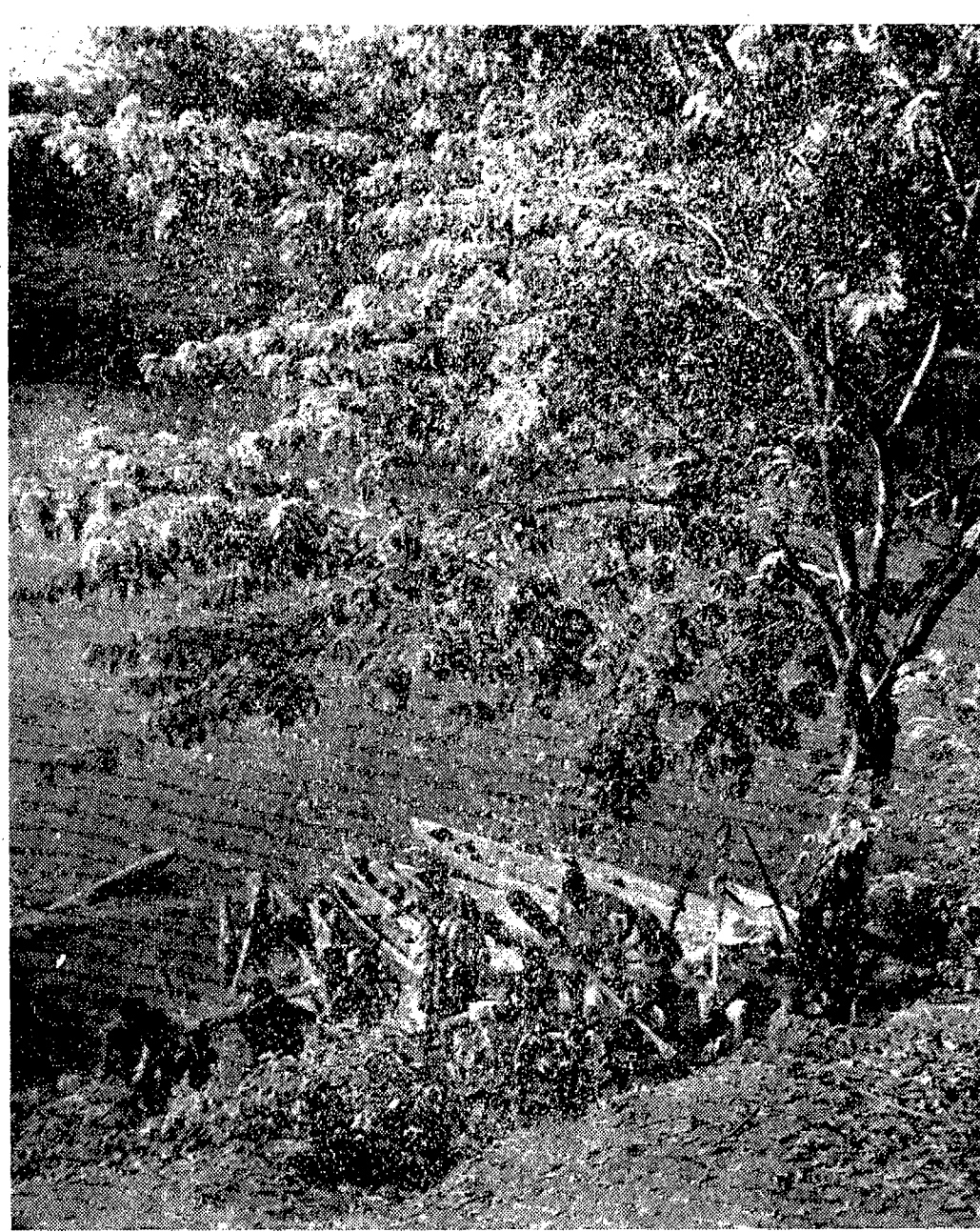

మతిలేని రాజు

అనగా అనగా ఒక దేశమును మండేవాడన రాజు పాలించుచుండెను. నరతత్వముల వ్యాపారముచేయు వర్తకులు కొందఱు ఈయనవద్దకువచ్చి వారు తమవద్ద నున్న అమూల్యమైన రత్నముల నెల్ల జూపిరి. రాజు సంతోషించి వారిలో మేలైన వాని నెల్ల వీరి నాలుగులక్షల విలువగల ముసుగుల తీసికొనెను. మరియు వారితో ఇట్ల విమె. "ఓ వర్తకులారా! మీరు ఈసారి జావాహరి తీసుకొనివచ్చునపుడు మూడవమునకు తప్పక గండు. ఇంతకు నెక్కువ తీసికొందుము. కావలసినచో మీకు ముందుగ బయటగా ఏ బదిలేల రూప్యము లిచ్చెదన. తీసికొనడమి" చెప్పెను. ఆ మాటలువిని మంత్రి ఇట్లనిమె. "ఓ రాజా! "వీరు వ్యాపారము చేసేవిండువారు. వీరికి అన్నియే వృత్తి. మనల ఉద్ధరించుట కోసరము వచ్చేడివారుకాదు. ఇట్టి వానికి ఒకటిగాదు; రెండుగాదు; ఏబదివేల రూప్యములు ముందుగ నేలకుయవలయును? వీరురాకున్న యేమిచేయగలము. వీరు దేశాంతర నంచారులు. మన రాష్ట్రముదాటి లేని వారల మనమేమి చేయ

గలము. మెతుకులువల్లిన గాకులకు గరవా? కొనువారున్నచోటికి అమ్మేడివారు తామేవత్తురు," అని బోధించిన రాజునిమె. "ఓయి మంత్రి, నీకు దోచినది చెప్పితివి. తప్పేమిగాని మనవలె నిట్లు కొనువారు లోకములో ఎందరు లేరు. వీరు మనవద్దకే రావలెనని విధియా? ఎక్కడ అమ్మిడు పోయిన అక్కడనే విక్రయింతురు. వా. నాగేశ్వరరావు. అట్లుకాక మనము బయటా ఇచ్చి నచో మనయొద్దకే వత్తురు," అని చెప్పి యా నేహరులకు ఏబదివేల రూప్యములను ఇచ్చెను. వారు సంతోషముతో నవి వైకొని వెళ్లి పోయిరి. కొంతకాలముతరువాత రాజు మంత్రిని వినిని ఇట్లనిమె "ఓయి మంత్రి! మనరాష్ట్రములో నుండు మతిలేనివారినినెల్ల ఒక పట్టిలో వ్రాసి నెల దినముల పోల చూపుము. అట్టివారి సంఖ్యను మన దేశమునుండి తరులగొట్టుదము" అని చెప్పెను. మంత్రియు నట్లులే కానింపని ఒక పుస్తకము

తయారుచేసి మొట్టమొదటి పేరుగ మ-రా-రా-శ్రీ రాజ మగదేవ నృపాల చక్రవర్తిగారు" అను విరుదములతోడ వ్రాసి తరువరి ఎల్లయ్య, పుల్లయ్య, మల్లయ్య అని యేవేనో కల్పితపేర్లను కొన్ని పుస్తకమునిండ నింపెను. తరువాత నెల గడువు కాగానే పుస్తకము రాజు చేరికి ఇచ్చెను. రాజు దాని యందు తన పేరు ముందువుడుట చూచి "ఏమి మంత్రి, నాపేరు మొదట వ్రాసితివి? నేనేమి మతిలేని కార్యముచేసిన"ని అడిగెను. "జేహ! రత్నముల వర్తకులకు ఏబది వేల రూప్యములు ముందుగ నిచ్చితిరి. అంతవరకు ప్రతినవత్సరము ఒక్కసారియైన వచ్చిపోవుచున్న ఆ వర్తకులు బయటా తీసికొని మూడుసంవత్సరములు అయినను వచ్చినవారు కాదు. కావున వ్రాసితిని" అని మంత్రి చెప్పెను. "ఇకమీదవచ్చిన నేమి చేసెదవు" అని రాజనను. "ఇక మీద వారు వచ్చినచో తమపేరు తీసివైచి వారిపేరు వ్రాసెదను." అని మంత్రిచెప్పెను. రాజు తన తెలివితక్కువకు ఎంతయో సిగ్గుపడెను. ఇట్టివారి నే మతిలేని వారిందురు.

చిన్నిచిన్ని వడవలమీద బాలబాలికలు పారశాలకు చేరుతున్నారు-బ్రిటిష్ హంబురాన్.

బందిపోటుదొంగ

పూర్వకాలముక వర్తకాలలో ఒక ఋషి నివసించేవాడు. అతడు తనయిద్దరు కన్యకుల విద్యగరవుచు, ఎంతో ఆనందం పొందినాడుగడచేవాడు. అకస్మాత్తు ఒకని పేరు రత్నాకరుడు. రత్నాకరుడు తన తోటి విద్యార్థికింటి బాడకకీర్తియందేమి, సమయము వియంజేమి చాలమన్న యని చెప్పవచ్చును. రెండవవాడు సోమరి. చదువు వానికి అట్టలేదు. కాని తనకువలె నెంతో ప్రేమతో, గౌరవంతో వేదిస్తుండే వాడు. వచ్చనిచెట్టు చాల యేత్రుగ పేరికి మనస్సునకు విక్రాంతిని, ఉల్లాసాన్ని కలిగించేకాపు అపరిమిత వారి పర్యవాయుండేది. సూర్యురదాలావచ్చుచోనే విజయపురు బంగారువర్ణము ప్రతిఫలించేది. సూర్యుర కాంతి బాగుగా కాగానే జంతులు, తేలుకాదు నిర్భయంగా సంపదించసాగేవి. తేలుకాదు తమిదే తేలుకాదనే భయపాటిలేదు. వారిరువు కన్యకుల నిద్రించి చెయ్యక వైపున గూర్చుండివెట్టుకొని వారికి తన అమాల్గమును బోధపల గాచించేవాడు. మంత్రోచ్చారణయండేమి, ఇతివోపపత నమునందేమి రత్నాకరునికి తెచ్చేయి. క్రమక్రమముగా రత్నాకరుడత్యధిక మైన జ్ఞానమునుపొందించాడు. నురువుతన ఆనందం తన వారసుడుగా రత్నాకరుడు గలదుక వాయనిసంతోషించేవాడు. రత్నాకరుడయి దాయువకు పుత్రమేమగిగినది. ఎంతోగారాబంతో కన్యకాకుమారి నే పెంచేవాడు.

అయ్య (నురువు) అక్రమంలో ఒక దేశియండేది. తపాలాతెళ్ళలో దిక్కిలేని యొక అమూల్యకాంతి దానికండ్లలో ప్రతి విరించేది. అయనకు దానిపై యెంత ప్రేమచెప్పాలంటే మాటలువాలవు. ప్రతి దినమూ తెల్లవారగానే తనస్వంతయుగా దానికి మేరపెట్టేవాడు. కన్యకులకు పాతా లు చెప్పిన తర్వాత కామయరంగులలో పోతు తెల్లపూలతోను కట్టినదండేమి ప్రేమతో దానిమెదలో అలలించేవాడు. ఆ దండేనేనపు డది యెంతోఅందంగా ఆన పడేది. దానినికోడా పచ్చిక మీదకు తీసుకుపోయిండేవాడు రత్నాకరుడు.

ఒకనాడు ఎప్పటినుండే మేలకుగాను తేడిని పచ్చిక మీదకు తీసుకెళ్ళాడు రత్నాకరుడు. కాంతివేషమునకు గాను మంత్రములను కొన్నింటిని ఎల్ల వేషములను వ్రాడు. తేడికట్టికొని గట్టిగా చేతితో పట్టుకొనేయబ్బాడుగాని ఆ తేడికన్నులకు గిరిగారితగగొచ్చివాయి. ఏంటిచిచ్చి! ప్రతిసంవత్సరమూ ఆ ఋతువునోచ్చేసరికి తనకాటి మృగములతో నూడిపోయిగా సంపదించాలనే కోర్కె దానికి కలుగుతుండేది. పాతాడుగా ఒక్క గంతుకని పగుల తిప్పాగిండా తేడి. ఈ విచిత్రం చూచి రత్నాకరు డా దా వచ్చి పోయాడు. ఆ తేడి కక్కకు గం గూడా వృధాచేయలేదు. తనవద్దనే మంత్రాల లంతిటికో ఆచేసి దానిచంటబడి తిరిగింది పగుల వ్రేసాగేడు. ఎంతవారం పగులవైవా తనకు, తేడికి మధ్య గుంతో మారమన్నట్లునుండేది. ఒక్కడుగంటో తేడి మాయమైంది. ఇక దాన్ని పూర్వోక డం ఆసంధిపం. దానిలోని అమాయకత్వం

తలవా? ఆమె అడిగింది. "నీంకితంయూ చేసేనావిధంగాతలవా" నన్నాడు రత్నాకరుడు. "కేవల పాడుచున్నానో నీకే తెలిదు. నేను గంధము నొకరేడ్ల అభ్యసించలేదు. నేను పాడిపట్టి నాలనందంకోసం నేనేవో పాడకుంటుంటా" నన్నదామె. రత్నాకరుడన్నాడు— "ఒకరోజు కాబట్టే నేమో నీంకిత మధురంగా పాడ గిట్టుకున్నావు. కాని, నేనొక్కరహస్యం అడుగుతానెవ్వరూ? అయినాంతరి మనము నాకర్చింకోవట్టు ప్రతిప్రాణిని ఆకర్షించే నీవ. గీతమందలి రహస్యమెంతో చెప్పావా?" ఆమె జవాబుచెప్పలేదు. ఆమెముఖము నలోకపురు తిప్పేసి అన్నది— "నేనిక నల్గిపోవారి రత్నాకరుడన్నాడు— "నీవునల్గిపోయేలోగా నాజంకమనాకు యిప్పించి మరీచెప్పు." ఆమెజంటనే ఆ జి.కను పిలిచి, తానింకమందు పాడిన పాట యెంతమధురంగావుందో ఆమె దానితో సంభాషించసాగింది— "ఒకసారి నైన తేడి! నీస్వంతదానంతో ఆక్రమానికి చెప్పు." ఆమె కా తేడినగురించి అంతా తెలుసు. కానిరత్నాకరుని కీ విషయం చాలాఅక్కర్తొన్నగర్చించింది. ఆమెనిజం గా సామాన్యస్త్రీలై ఆనవడ్డంలేదు. యోగదృష్టితో తెలుగుకోగర్చిన మహాసభాపు రాలేమా!

ఆమెవద్ద సెంపుగొని రత్నాకరు దాక్షిణికి వెళ్ళి పోయాడు. నురువు గారాలస్వమునకు తారదామెమరినల్గించి నపుడు జరిగిన సంగతంతా పూర్వగ్రుచ్చి నట్లుచెప్పాడు. నురువుగారి విషయమంతా డని ఆకర్షణలాయాడు. తని అమాల్గ మైన మంత్రబలముకల్ల యొకకొలనునుండి, అన్నిటికన్నా, అందరికన్నా తానేగొప్ప వాడనుకుంటుండేవాడాయన. కాని ఆయనకు ప్రావృణాలు మంత్రాలచేలోబడవు. ఆయనదేశోక ముఖ్యధిపతితోచింది. ఇన్ని సంవత్సరాలుగాను ఆయనకోరికీ భంగం గల్గటం యికమొదటిసారి.

మరుదక్షిణా ఉదయం తేడినితీసి కొని రత్నాకరుడు వీడుకెళ్ళాడు. కాని యీ సారి తనవహాధ్యాయుడు తన్ను వెలం దించాడు. ఈసంగతి పాపం రత్నాకరు నికి తెలిసింది. ఆస్త్రీనివచ్చి తెల్లకండ్ల యీ లోకాగూడా బాధించింది. ఇంకొక పాటపాడుతూంటే చాలా అసక్తితో ఆమెని చూడసాగాను వారిద్దరు. కొద్దికేవల తోనే అన్ని దివ్యలంకె-చిత్రాచిత్రము లైన పిట్టల మెడవద్దకు రాకుంటే వారు గమనించారు. కచ్చె కెక్కల పిట్టలు, నీలి తోకల పిట్టలు ఎల్లముట్టల పిట్టలూ ఆమెవద్దకు చేరాయి ఆమె పాదముల కదలేచే, అనిమంత్రముగురలై ఆమెపాటనుంటున్నాయి. అట్లా! ఏం చేస్తా వుండావ్వోగి! ఏవిక్రకాకుడు గూడా ఆ చిత్రాన్నిచిత్రించలేడు. ఏ డిహాకారుడుగూడాఅవ్వొన్నాడినించలేడు. రత్నాకరుడామెను ధమిపించాడు. కాని నివృత్తిలేనే యాదినందూడా అక్ర మానికి వెళ్ళవలయులేదు ఆమెపాటలోని రహస్యమెంతో కనుక్కొని మరీ వెళ్ళవల చాడు. అతనిసహాధ్యాయుడుకొంతవారము నుండియేంజరుగుతోందోగమనించసాగేడు. "నీవు మరీకచ్చావు!" ఆమె నవ్వుతూ అడిగింది. "అవును వికంకస్వరానికి, మీ సంగీతానికి నేను లోలబి" అయినా. మీ

"మంజు" వాద్యంకేమానికి అనుగుణంగా నాట్యకోలాహలం-బ్రిటిష్ హంబురాన్

ఆచార్య రంగా - వేక

(१६४४) ५३३ नं०

Edited, Printed & Published by S. Sambhu Prasad at the Andhra Patrika Press No 7, Thambu Chetty St., G. T. Madras.